

ग्रामीण तीर्थक्षेत्रांच्या ठिकाणी करण्यात येणाऱ्या
विकास कामांच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता
देऊन निधी वितरीत करणेबाबत.
श्री क्षेत्र तुळजाभवानी देवस्थान, कचरेवाडी,
ता.माळशिरस, जि.सोलापूर.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: तीर्थवि-२०२४/प्र.क्र.११३/यो-११
बांधकाम भवन, २५ मईबान पथ
फोर्ट, मुंबई ४०० ००१
दिनांक: ०६ सप्टेंबर, २०२४

संदर्भ:- १) ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : तीर्थवि-२०११/प्र.क्र.६५१/योजना-६
दि. १६ नोव्हेंबर, २०१२.
२) ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : तीर्थवि-२०२३/प्र.क्र.३६८/योजना-११
दि. २८ डिसेंबर, २०२३.

प्रस्तावना:-

ग्रामीण तीर्थक्षेत्र विकास योजनेंतर्गत “श्री क्षेत्र तुळजाभवानी देवस्थान, कचरेवाडी, ता.माळशिरस, जि.सोलापूर” या “ब” वर्ग ग्रामीण तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणी विविध विकास कामांकरीता निधी उपलब्ध करून देणेबाबतचा प्रस्ताव प्राप्त झाला आहे. या प्रस्तावावर मा. प्रधान सचिव (ग्रामविकास) यांच्या अध्यक्षतेखालील राज्य निकष समितीसमोर दि. ०२ ऑगस्ट, २०२४ रोजी झालेल्या बैठकीत विचार करण्यात आला. सदर बैठकीत तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणी करावयाच्या कामांची अंदाजपत्रके व इतर कागदपत्रांची समितीने तपासणी केली व सदर कामांकरीता निधीची शिफारस केली आहे. त्यानुसार सदर तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणी करावयाच्या विकास कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

ग्रामीण भागातील यात्रास्थळांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम (२५१५ २५६६) ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या योजनेंतर्गत सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात एकूण रु.४५०००.०० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आला आहे. सदर अर्थसंकल्पीत निधीतून खालील “ब” वर्ग तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणी एकूण रु. ५००.०० लक्ष (रुपये पाच कोटी फक्त) एवढ्या रक्कमेच्या खालील विकास कामांस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

(रु.लाखात)

अ. क्र	तीर्थक्षेत्राचे नाव	कामांचे नाव	अंदाजपत्रकीय रक्कम	प्रशासकीय मान्यता रक्कम
१	२	३	४	५
१	श्री क्षेत्र तुळजाभवानी देवस्थान, कचरेवाडी, ता.माळशिरस, जि.सोलापूर	१. पुरुष भक्त निवास बांधणे	१२०.००	१२०.००
		२. स्त्री भक्त निवास बांधणे	५०.००	५०.००
		३. यात्री निवास बांधणे	५०.००	५०.००
		४. सार्वजनिक शौचालय (स्त्री व पुरुष) बांधणे	३५.००	३५.००
		५. वाहनतळ बांधणे. (पेवर ब्लॉक व कॉक्रीटीकरण)	६०.००	६०.००
		६. संरक्षक भित बांधणे	७५.००	७५.००
		७. परिसर सुशोभिकरण करणे	२५.००	२५.००
		८. पोहोच (अॅप्रोच) रस्ता करणे	६०.००	६०.००
		९. पाणी पुरवठा करणे	२५.००	२५.००
		एकूण	५००.००	५००.००

२. वरील कामांच्या प्रशासकीय मान्यतेच्या रक्कमेच्या २०% इतका निधी म्हणजेच रु.१००.०० लक्ष इतका निधी प्रथम टप्प्यात वितरीत करण्यात येत आहे. प्रथम टप्प्यात वितरीत निधी खर्च केल्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र व कामांची प्रगती शासनास सादर केल्यानंतरच उर्वरित निधी त्या-त्यावेळी उपलब्ध तरतूद व इतर तीर्थक्षेत्रांची निधीची मागणी विचारात घेऊन टप्प्याटप्प्याने वितरित करण्यात येईल.

३. सदर कामांच्या अंदाजपत्रकास सक्षम प्राधिका-यांची तांत्रिक मंजूरी (Sanctioned) असल्याची खात्री करावी. तसेच, सदरहू जागा वन विभागाच्या अखत्यारीत नसल्याचे खात्री करून व बांधकामे करण्यात येणारी आवश्यक जागा, ग्रामपंचायतीच्या मालकीची करून घेतली आहे याची मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी प्रथम खात्री करावी.

४. मंजूर निधीचा योग्यरितीने विनियोग होण्याच्या दृष्टीने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी दक्षता घ्यावी. सदर कामांचा त्यांनी वेळोवेळी आढावा घेऊन कामावर देखरेख ठेवावी व कामांची माहिती उपयोगिता प्रमाणपत्रासह विहित मुदतीत सादर करावी.

५. सदर तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणी करावयाची वरील विकासची कामे इतर कोणत्याही योजनेतून घेण्यात आलेले नाही याची मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी खात्री करावी. तसेच, ग्रामविकास विभागाने ब वर्ग तीर्थक्षेत्र विकास योजनेत या तीर्थक्षेत्राच्या ठिकाणच्या कामांना यापूर्वी प्रशासकीय मान्यता दिली असल्यास ती रक्कम व नवीन प्रशासकीय मान्यता रक्कम मिळून एकूण रु.५.०० कोटीच्या मर्यादेत प्रस्ताव असावा याबाबतची दक्षता प्रकरणपरत्वे संबंधीत कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद / सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांनी घ्यावी.

६. विकास कामे पूर्ण झाल्यानंतर सदरहू काम तीर्थक्षेत्र विकास योजनेतून घेण्यात आल्याचा नामफलक कामाच्या ठिकाणी ठळकपणे दिसेल असा लावण्यात यावा.
७. राज्य शासनामार्फत वेळावेळी प्रस्तुत योजनेविषयी व वित्त विषयक वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेले आदेश/नियम/शासन निर्णय/वित्तीय नियमावली यांची अंमलबजावणी जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी करावी. या अटीच्या अधीन सदर प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
८. सदर निधी नियोजन विभागाचा अनौ. संदर्भ क्र. ३३८/१४४४ दि. १३/०८/२०२४ व वित्त विभागाचा अनौ. संदर्भ क्र. ५६४/२०२४/व्यय-१५ दि. २०/०८/२०२४ अन्वये प्राप्त मान्यतेनुसार वितरीत करण्यात येत आहे. तसेच, सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र: अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.३४/अर्थ-३ दि. ०१ एप्रिल, २०२४ व शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दि. २५.०७.२०२४ अन्वये अटीची व शर्तीची पूर्तता करून निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर अनुदान मागणी क्र.एल.०३, २५१५ इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम (००) (०८) ग्रामीण भागातील यात्रास्थळांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम (राज्यस्तर) (२५१५ २५६६) योजनांतर्गत ३१, सहायक अनुदान (वेतनेत्तर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा.
१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०९०६१०३२५२८६२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(का.गो. वळवी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा.मंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१ मुंबई/महाराष्ट्र-२ नागपूर.
- ४) महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई/महाराष्ट्र-२ नागपूर.
- ५) विभागीय आयुक्त, आयुक्त कार्यालय, पुणे विभाग, पुणे.
- ६) जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर.
- ७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर.
- ८) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर.
- ९) जिल्हा कोषागार अधिकारी, सोलापूर.
- १०) नियोजन विभाग, (का-१४४४) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ११) वित्त विभाग (व्यय १५, अर्थसं १६, अर्थसं १७) मंत्रालय, मुंबई ३२.
- १२) कार्यासन क्र.वित्त-७, वित्त-१, वित्त-८, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) निवड नस्ती (का.यो-११), ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.